

**Varbergs
kommun**
KOMMUNKANSLI

Varbergs kommuns policy mot främlingsfientlighet och rasism 2005 - 2008

Varbergs kommun ska genom olika insatser

främja lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund,

förebygga och motverka främlingsfientlighet, rasism och diskriminering,

främja en samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och tolerans som alla, oavsett bakgrund, ska vara delaktiga i och medansvariga för,

tillvarata den kulturella mångfalden.

Inledning

Vi lever i ett demokratiskt samhälle, ett samhälle där ingen ska behöva känna av utanförskap på grund av attityder som främlingsfientlighet och rasism. Alla människor oavsett ursprung har rätt att få bli behandlade på ett likvärdigt sätt i ett samhälle som bygger på mångfald och mångkulturell grund. Våra likheter och olikheter ska betraktas som en stor tillgång.

Uppfattningen om människors lika värde och respekt inför olikheter måste vara naturlig. Det är allas ansvar att reagera och motverka rasism, främlingsfientlighet och antidemokratiska krafter. Samtliga nämnder och förvaltningar ska inom sina respektive verksamhetsområden ansvara för insatser i syfte att motarbeta främlingsfientlighet och rasism. Varbergs kommun har som arbetsgivare, myndighet och genom alla sina verksamheter; skolor, äldreboenden, fritidsverksamhet m.m. också ett ansvar i form av att vara en god förebild.

Varbergs kommun har hittills varit relativt förskonat från incidenter baserat på främlingsfientlighet och rasism. Detta är dock en situation som snabbt kan förändras om frågan inte tas på allvar och ständigt hålls aktuell.

Inriktning

Varbergs kommuns arbete mot rasism och främlingsfientlighet utgår från Förenta Nationernas deklaration om de mänskliga rättigheterna: "Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter". Alla ska utifrån demokratins värdegrunder agera mot rasism och främlingsfientlighet. Olikheter ska respekteras.

Varbergs kommun ska genom olika insatser verka för att öka kommuninvånarnas förståelse för människor med annan etnisk bakgrund och religion samt motverka främlingsfientlighet och rasism.

Varbergs kommun ska utifrån demokratins grunder agera mot främlingsfientlighet och rasism.

Syfte

Syftet med policyn är att markera Varbergs kommuns ståndpunkt. Vidare ska policyn ligga till grund för kommande insatser för att bekämpa främlingsfientlighet och rasism.

Mål

Varbergs kommun ska vara fritt från främlingsfientlighet och rasism.

Uppdrag till nämnderna

Arbetet med att motverka främlingsfientlighet och rasism är allas ansvar. Samtliga nämnder och förvaltningar måste inom sina respektive områden, och över nämnd- respektive förvaltningsgränserna, aktivt verka för insatser som motverkar rasism och främlingsfientlighet.

Kommunens nämnder och förvaltningar ska utifrån denna policy och inom ramen för sin verksamhet:

- aktivt verka för naturlig integration och medverka till att skapa mångkulturella mötesplatser
- utveckla metoder för att sprida kunskap och information internt och externt och uppmuntra till diskussion om rasism och främlingsfientlighet, särskilt inom kommunens barn- och ungdomsverksamheter
- uppmuntra till samverkansprojekt med externa organisationer.

För att följa upp arbetet ska kommunfullmäktige två gånger per mandatperiod anordna diskussioner i samband med fullmäktiges sammanträde. Som underlag till dessa diskussioner ska respektive nämnd genomföra en uppföljning inom sitt verksamhetsområde.

Vad avser gemensamma kommunövergripande projekt kommer beslut avseende deltagande, finansiering samt samordning att fattas i särskild ordning. När det gäller samordning av kommunövergripande insatser kan folkhälsorådet vara ett lämpligt organ att nyttja.

Bilaga I

Beredning

Kommunfullmäktige tillsatte 2004-02-24 en beredning för att utarbeta en policy för hur kommunens arbete med att motverka främlingsfientlighet och rasism ska bedrivas. Beredningen har bestått av en ledamot från respektive parti samt ordförande Ingemar Andersson (c). Övriga ledamöter har varit:

- Åse Craft (m)
- Christofer Bergenblock (c)
- Johannes Persson (kd)
- Bertil Ivarsson (fp)
- Nils-Erik Dahlgren (spi)
- Inger Karlsson (s) / Turid Ravlo Svensson (s)
- Eva-Lena Gustafsson (v)
- Irene Larsson (mp)

Beredningen arbete och slutsatser

Beredningen har träffats sammanlagt 13 gånger. Utöver dessa gemensamma träffar har beredningens ledamöter i mindre grupper träffat elever från f-9 skolor och gymnasieskolan, samt invandrarföreningar. Vidare har en gemensam träff med folkhälsorådets beredningsgrupp, lokala brottsförebyggande råd, Polisen samt fritidsgårdspersonal genomförts.

Beredningens arbete har även diskuterats inom respektive parti.

Att förebygga främlingsfientlighet och rasism är ett arbete som måste pågå kontinuerligt och på lång sikt och som tidigare konstateras; det är allas vårt ansvar. Under arbetet har beredningen träffat många olika grupper och personer med olika erfarenheter. Frågan har engagerat och alla tycker att det är angeläget att fortsätta arbetet.

Under arbetet har vissa erfarenheter återkommit bland olika grupper, dessa har varit bl.a. att det i Varberg finns en bostadssegregation. Detta leder till svårigheter för invandrare både att acceptera men även att få acceptans av samhället. Vidare har behovet av att få tillgång till praktikplatser eller permanent jobb på s.k. svenska arbetsplatser, behovet av förändrade attityder från myndigheterna samt vikten av att snabbt lära sig svenska påpekats.

Frågorna som har lyfts fram är en blandning av sådana där ansvaret ligger hos kommunen, kommunen i samverkan med andra myndigheter eller hos andra myndigheter. Detta leder till slutsatsen att kommunen inte ensam kan

driva denna fråga utan att det måste ske i en bred samverkan med andra myndigheter och organisationer.

Beredningen vill särskilt peka på följande viktiga områden att arbeta vidare med:

- praktikplatser
- bostadssegregation
- hjälp vid myndighetskontakter
- information

Exempel på åtgärder

Nedan följer en sammanställning på olika åtgärder som skulle kunna vara intressanta att pröva. Sammanställningen bygger framförallt på den information beredningen fått via sina träffar med skolelever samt representanter för olika invandrarföreningar. Beredningen gör inga anspråk på att detta är det enda sättet att arbeta på. Insatserna måste vara behovsrelaterade och väl förankrade innan de prövas.

- Mötesplatser där invandrare och svenskar kan mötas.
- ”Vägvisare”, hjälp vid exempelvis myndighetskontakter.
- Praktikplatser på svenska arbetsplatser.
- Verka för bättre samverkan mellan dels de kommunala förvaltningarna, dels mellan myndigheter.
- Mer och bättre information till elever, lärare och föräldrar om vad olika tecken, symboler och musik betyder.
- Information till skoleleverna om skälen varför människor måste fly samt information om länderna och deras kultur.
- Mer nutidshistoria i skolundervisningen.

Bilaga II

Definitioner

(Definitionerna nedan är hämtade från Sverige mot rasisms hemsida: www.sverigemotrasism.nu)

Rasism

Begreppet rasism är ett mycket omdiskuterat begrepp. Fram till 1960-talet hade de flesta studierna definierat rasism som en ideologi eller doktrin. Efter 1960-talet fick begreppet ett större innebörd eftersom ideologier i sig inte kunde särskiljas från de handlingar (rasdiskriminering, rasistiskt våld) och attityder (rasistiska fördomar, stereotyper) som härleddes från denna världsåskådning (ideologi).

En gemensam utgångspunkt för forskare är att rasism kan beskrivas som en uppsättning teorier, världsåskådningar, rörelser, processer, samhällssystem och handlingar som utgår från tron eller läran om att:

- människosläktet kan delas in i olika raser, folkgrupper
- individens, gruppens eller samhällets ras- eller folkgrupptillhörighet utgör dess "väsen"
- dessa väsen bestämmer och förklarar skillnader i egenskaper, förmågor, begåvningar, färdigheter o.s.v. mellan olika raser, folkgrupper eller individer
- utifrån dessa "väsen" kan man identifiera "över-" och "underlägsna" folkgrupper, raser, och individer samt rangordna människosläktet från högre till lägre
- att människor därefter kan behandlas med hänvisning till dessa "väsen".

Främlingsfientlighet

Begreppet främlingsfientlighet används ofta för att referera till negativa attityder mot personer som invandrat till det svenska samhället.

Nazism och nynazism

Nazism är en kortform för nationalsocialism och det används ofta i stället för hela ordet. Nazism är en politisk ideologi, där rasism och antisemitism utgör en kärna. Det är fullt möjligt att vara rasist utan att vara nazist/nationalsocialist.

Invandrare

Termen invandrare används för att beteckna antingen utrikes födda personer eller utländska medborgare, som har flyttat från ett land för att bosätta sig i ett annat, antingen permanent eller temporärt. Enligt denna definition räknas alla personer som är folkbokförda i Sverige och som är antingen utrikes födda eller utländska medborgare som invandrare.

Assimilation (Assimilering)

Begreppen assimilation eller assimilering används för att beskriva den process genom vilken en grupps kulturella särart försvinner eller överges i mötet med majoritetssamhället. Till skillnad från integration, där olika gruppers särart inte betraktas som ett hinder för inträdet i samhällslivet, är assimileringen framtvungad av hårda krav på anpassning till dominerande normer för socialt beteende.

Integration

Med integration avses den sociala process som gör det möjligt att bilda en sammanhållen helhet utifrån skilda gruppers intresse, erfarenheter och särart. Till skillnad från assimilation som förutsätter anpassningen till majoritetens normer och förhållningssätt, betyder begreppet integration att olika grupper i samhället inte behöver ge upp sin särart för att uppnå likvärdiga ekonomiska, sociala och politiska villkor.

Mångfald

Sverige definieras idag av många som ett mångfaldssamhälle. Med mångfald avses de olikheter, eller snarare den blandning av olikheter, som finns mellan människor med olika klass, kön, ålder eller etnisk bakgrund. Sexuell läggning och religion kan också nämnas i mångfaldssammanhang.

Etnisk diskriminering

Diskriminering innebär en viss typ av särbehandling som direkt eller indirekt missgynnar, kränker och/eller begränsar individens handlingsutrymme och valmöjligheter inom olika delar av samhällslivet, och som också kränker individens personliga integritet.

Vardagsrasism

Vardagsrasism är beteckningen på all dagliga situationer som omvandlas till rasistiska situationer. Vardagsrasism är alltså situationer som karakteriseras av att människor reagerar mot andra människor som om dessa vore mindervärdiga på grund av "ras, kulturell eller etnisk tillhörighet".